

Medezeggenschap & Fusiegedragsregels

Even voorstellen...

SER

- mr. Christiaan de Koning
- Senior Beleidsmedewerker SER
- Directie Bestuurszaken
  - Commissie Bevordering Medezeggeschap
  - Bedrijfscommissies
  - Geschillencommissie Fusiegedragsregels

De Nederlandse overlegeconomie

Wortelt in een lange traditie van samenwerking en overleg

Drie niveaus:

- Bedrijven: ondernemingsraden
- Sectoren / branches: cao-overleg
- Landelijk: SER (en Stichting van de Arbeid)

De taken van de SER

SER

- Adviseren van regering en parlement over sociaal-economisch beleid

- **Bevordering medezeggenschap**

- Zelfregulering:
IMVO
Energieakkoord
Fusiegedragsregels
Tweezijdige consumentenvoorwaarden

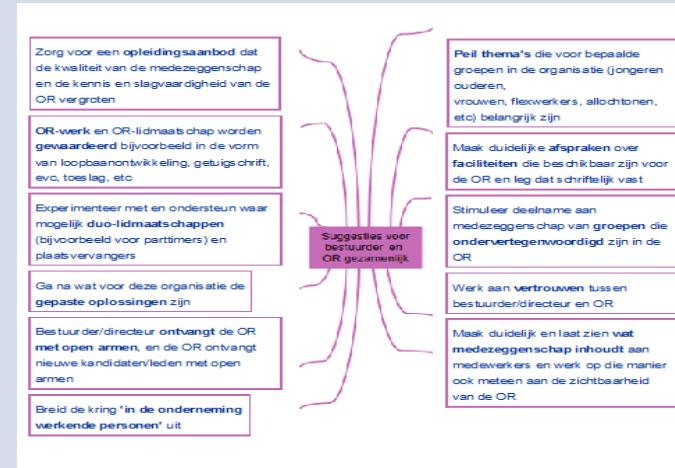

MZ-taken SER in het kort

- **Bevordering Medezeggenschap** > Wettelijke taak (art. 46a WOR)
  - Commissie Bevordering Medezeggenschap (CBM)
  - Via: tips – aanbevelingen – agendering onderwerpen – beleidsadvies – congressen
    - > Producten om te gebruiken > **Komen van sociale partners samen!**
  - Voorbeeldreglement OR / Leidraad PVT

- **Kwaliteitsbewaking OR-scholing**
  - Via: SCOOR, richtbedragen, aanbeveling scholing en vorming

- **Ontheffing OR-plicht**

- **Bedrijfscommissies**
  - BC Markt I, BC Markt II (bemiddeling)
  - Vraagbaak

Voorbeelden onderwerpen CBM

- Rol OR bij faillissement
- Vacatures en samenstelling OR
- Vaststellen richtbedragen scholing
  - 995 euro per dagdeel voor maatwerk cursus
  - 170 euro per dagdeel per OR-lid voor OR-cursus
- OR en digitalisering
- Vestigen en verstevigen van de relatie tussen RvC en OR:
- Koerskaart
- Voorbeeldreglement OR / Leidraad PVT

SER Voorbeeldreglement

SER

- Ondersteunt OR'en bij het opstellen van een reglement dat voldoet aan wettelijke eisen
- Bevat modelreglement en toelichting
- Bevat bijlagen met specifieke informatie
- Vindplaats: <http://www.ser.nl/nl/themas/or-en-medezeggenschap.aspx>
- Voor PVT is er de *SER-Leidraad Personeelsvertegenwoordiging*
- Sinds 2016 ook een digitale tool: www.or-reglement.nl

Koerskaart

**Hoe bepaal je als OR je strategie? Hoe bepaal je je prioriteiten en welke resultaten wil je bereiken?
Best lastige zaken voor een OR.**

Met de KoersKaart kom je tot:

- Heldere prioriteiten
- De dialoog centraal
- Focus op doelen
- Snel klaar: in 2 uur

Meer info zie: <https://www.ser.nl/nl/themas/or-en-medezeggenschap/or-koerskaart.aspx>

Bedrijfscommissies

Wat is een bedrijfscommissie

- Ingesteld op grond van de WOR
- Leden afkomstig van werkgevers- en werknemersorganisaties

Wat doet een bedrijfscommissie

- Bemiddelen en adviseren bij geschillen over medezeggenschapskwesties
- Vraagbaak
- Registratie
- Voorlichting

Bij welke BC kan men terecht?

- **NB:** wetswijziging WOR 19 juli 2013:
Procedure bij BC nu op *vrijwillige basis*.
Voorheen in art. 36 WOR (algemene geschillenregeling).

Drie bedrijfscommissies

- Markt I   voor ondernemingen in commerciële sectoren
- Markt II   voor non-profit ondernemingen (welzijn, zorg, etc)
- BC Overheid   voor overheid (ingesteld door min. BZK)

www.bedrijfscommissie.nl

www.bedrijfscommissieoverheid.nl

Fusiegedragsregels

- Fusies komen vooral voor in “golven”
  - tussen 1900 en 2007: 6 fusiegolven
- “Fusiegolven” eindigen vaak in een crisis, o.a.:
  - de Grote Depressie (midden jaren '20)
  - de Grote Financiële Crisis (vanaf 2008)
- Bestedingen Amerikaanse en Europese ondernemingen tijdens laatste piek: € 3000 miljard aan fusies
- Veruit de meeste fusies gaan mis: 15 procent leidt tot ondernemingen in zwaar weer en rampen. 70 procent, géén monopoliewinst, productiewinst of aandeelhouderswaardewinst,
- 15 procent van fusies heeft toegevoegde waarde.
- Bron: prof. dr. Hans Schenk MBA, voorzitter Commissie Herziening
siegedragsregels

Achtergrond Fusiegedragsregels

SER

- Eind jaren '60: veel fusies en overnames, harde strijdmethodes
- 1968: overnamestrijd scheepswerf Wilton-Fijenoord
- Roep om medezeggenschap
- Adviesaanvraag Minister van Justitie aan SER
- 1970: Fusiecode
  - aandeelhoudersbelangen
  - werknemersbelangen
- 2000: herziening Fusiegedragsregels (uitsluitend werknemersbelangen)
- 2015: herziening Fusiegedragsregels

- Zelfregulering
- Bereidheid Nederlandse bedrijfsleven om de gedragsregels vrijwillig na te leven
- **Sanctie:** geen juridische gevolgen, maar uitsluitend “naming en shaming”
- “*We gaan het eerst proberen zonder wettelijke grondslag*” (Hans Schenk, oktober 2015)
- Mogelijkheid de FG van toepassing te verklaren in de cao
  - Rechtens afdwingbaar door werknemer en vakbond

Verplichtingen (artikel 3 en 4 FG)

■ Fusiepartijen:

- tijdig informeren van vakbond over voorgenomen fusie
  - Voordat wilsovereenstemming is bereikt
  - Wezenlijke invloed
  - Oordeel vormen
  - Ondernemingsraad advies geven
- melding aan SER
- inhoudelijke toelichting
- vakbond gelegenheid geven voor bespreking
- vakbond gelegenheid geven om oordeel te geven over fusie
- aan OR oordeel van vakbond ter beschikking stellen
- vakbond vooraf informeren over openbare mededeling

■ Vakbonden: geheimhouding

Vakbonden (artikel 1 lid 1 sub f)

- Lid van ondernemingsraad is gekozen vanuit kandidatenlijst vakbond
- Vakbond betrokken is bij een van toepassing zijnde cao
- Vakbond twee jaar werkzaam voor leden

Toepasselijkheid FG (1)

- **Tot 1 oktober 2015**

- Organisaties die behoren tot het bedrijfsleven 'klassieke' bedrijfsleven

- **Vanaf 1 oktober 2015**

- Ook non-profit, overheid en vrije beroep:

Nieuwe sectoren:

kunst, cultuur, ontwikkelingshulp, gezondheidszorg, ouderenzorg, onderwijs, arbeidsvoorziening, kinderopvang en volkshuisvesting.

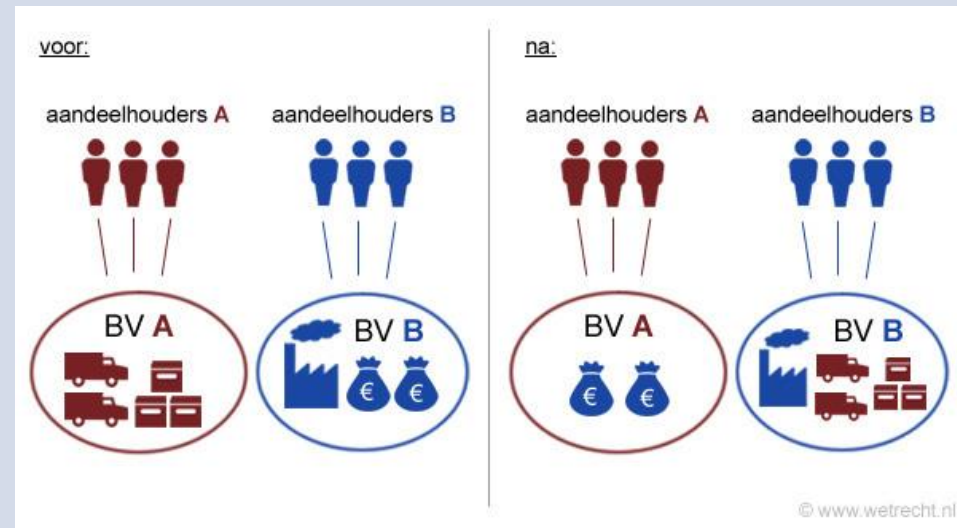
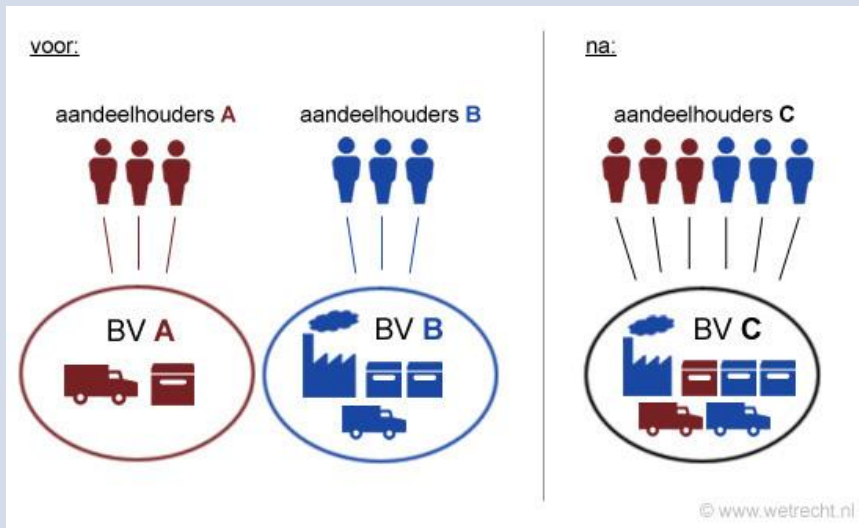

Toepasselijkheid FG (3)

- Fusie: verkrijging of overdracht van zeggenschap:

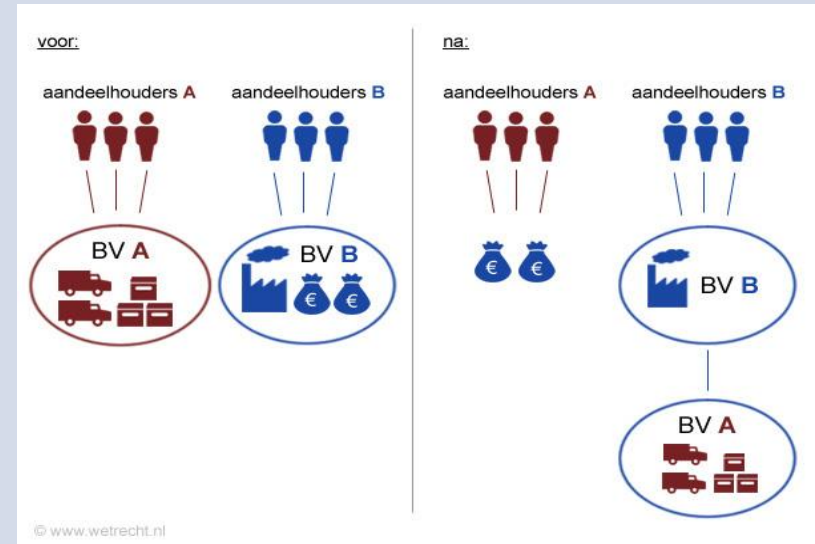
- Juridische fusie

Activa/passiva-transactie

Toepasselijkheid Fusiegedragsregels (3) **SEER**

- Aandelenoverdracht
- Statutaire bevoegdheden
- Aanvullende contractuele regelingen

- Ten minste één in Nederland gevestigd(e) onderneming/concern met ten minste 50 werkzame personen
- CAO

Uitzonderingen (artikel 2, lid 3 FG)

- Uitzonderingen op toepasselijkheid Fusiegedragsregels:
  - intra-concernexceptie
  - minder dan 10 werkzame personen bij doelvennootschap
  - fusie als gevolg van personen-, familie, erf- of faillissementsrecht
    - Wel bij doorstart!
  - rechtssfeerexceptie

- Vakbonden kunnen een klacht indienen binnen 1 maand na openbaarmaking fusie
- Klachtenprocedure bij Geschillencommissie Fusiegedragsregels
  - schriftelijk verzoek
  - schriftelijk verweer
  - hoorzitting
  - uitspraak
  - publicatie uitspraak
  - geen hoger beroep
- Verzoek tot bemiddeling

Wet op de ondernemingsraden (WOR) **SEER**

- Artikel 25 lid 1 b WOR
  - Adviesrecht bij een voorgenomen besluit tot fusie;
- Artikel 25 lid 2 WOR
  - Advies moet tijdig worden gevraagd: Op dusdanig tijdstip dat het advies nog van wezenlijke invloed kan zijn op het voorgenomen besluit.
- Artikel 25 lid 3 WOR
  - Ondernemer moet overzicht te geven van de beweegredenen en de gevolgen van het besluit voor werkzame personen

Wet op de ondernemingsraden (WOR) **SEER**

Artikel 4 FG en 25 WOR →

Samenwerking tussen vakbonden en ondernemingsraden!

Tips voor ondernemingsraden:

- Onderzoek bij een voorgenomen fusie of deze onder de FG valt;
Zo ja;
- Zoek bij een voorgenomen fusie het contact met de vakbonden;
Let op: geheimhouding artikel 20 WOR!
- Geef geen advies voordat de vakbonden een advies/oordeel aan de ondernemingsraad heeft uitgebracht;
- Wijs de ondernemer (zo nodig) op de FG in het adviseringstraject;

NIEUWS | 27 maart 2017

KPMG: 'Aanzienlijk meer fusies en overnames op Nederlandse markt'

 Leestijd van ongeveer 2 minuten

 0 reacties

Het aantal fusies en overnames op de Nederlandse markt is vorig jaar aanzienlijk toegenomen vergeleken met 2015.

Dit blijkt uit halfjaarlijks onderzoek van KPMG naar de bewegingen op de internationale fusie- en overnamemarkt. Vorig jaar werden in Nederland 647 transacties gedaan, een stijging van 12 procent ten opzichte van 2015. Toen bedroeg het aantal transacties 578. Hiermee onderscheidt de trend in Nederland zich duidelijk ten opzichte van de rest van Europa (6 procent) en de wereld (1 procent).

Bij bijna 70 procent van de transacties in Nederland was sprake van een strategische overname tussen twee ondernemingen. Bij de

Fusies & overnames..

The screenshot shows a news article from FD (Financieel Dagblad) on the topic of mergers and acquisitions. The article is by Tjabel Daling and is categorized under 'Ondernemen'. The headline states that the number of reported mergers and acquisitions to the Sociaal Economische Raad (SER) in the first quarter of 2016 increased by nearly a quarter compared to the same quarter of the previous year. The text mentions that 103 reports were filed in Q1 2016, up from 84 in Q1 2015, with most reports coming from the service sector and fewer from the industry.

fd. 64 Mijn nieuws Laatste nieuws Krant Beurs Verkiezingen Meer ▾ DOWJ 20

Tjabel Daling · Ondernemen

Aantal meldingen van fusies en overnames stijgt met bijna een kwart

Het aantal bij de Sociaal Economische Raad (SER) gemelde fusies en overnames is het in het eerste kwartaal van 2016 met 23% gestegen ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. Dat blijkt uit een recente melding van het overlegorgaan van werkgevers, werknemers en onafhankelijke deskundigen.

Er werden in het afgelopen kwartaal 103 meldingen gedaan, terwijl er in dezelfde periode vorig jaar 84 meldingen plaatsvonden. De meeste fusiemeldingen kwamen in het eerste kwartaal van 2016 uit de dienstensector. Vorig jaar in hetzelfde kwartaal vonden de meeste fusies plaats in de industrie.

Volgen via mijn

- Fusie
- Overname
- Regelgevin
- SER
- Vakbond

Ad

Advertentie

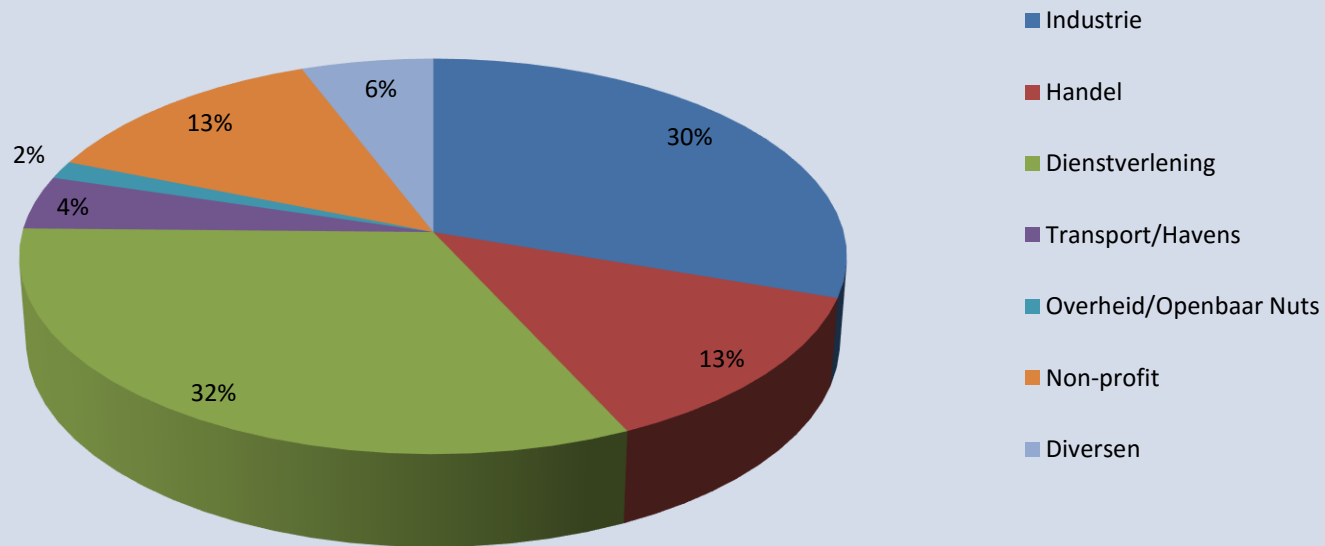

Meldingen vanaf 2001

In het jaar	1e Kwartaal	2e Kwartaal	3e Kwartaal	4e Kwartaal	Totaal
2016	107	139	136	141	523
2015	84	110	117	118	429
2014	80	98	99	110	387
2013	69	95	77	101	342
2012	88	104	87	121	400
2011	98	107	96	122	423
2010	65	89	78	116	348
2009	73	80	67	115	335
2008	161	125	113	101	500
2007	143	135	200	216	694
2006	142	157	132	161	592
2005	106	155	129	151	541
2004	119	149	99	159	526
2003	124	128	118	129	499
2002	146	165	133	172	616
2001	199	184	181	207	771

Fusiemeldingen 2016

Meer weten?

- <https://www.ser.nl/nl/taken/fusiegedragsregels.aspx>
- Fusiegedragsregels (2015)
- Rapport van bevindingen (Commissie Herziening Fusiegedragsregels)
- Uitspraken Geschillencommissie Fusiegedragsregels
- E: c.de.koning@ser.nl, T: 070 349 9590